

ASMAKAT

Klasik Batı Edebiyatı Fanzini

Aralık 2021 Sayı: 10

Manrique

İçindekiler

- Jorge Manrique (İspanyol Edebiyatı)
- Manrique, Seçme Şiirler

JORGE MANRIQUE

Hayatı:

Manrique, 1440 yılında, Valencia Krallığına bağlı olan Kastilya bölgesindeki, Paredes de Nava'da doğar. Kastilya'nın ünlü bir ailesindedir. Babası, Paredes kontu ve Santiago askeri biriminin başkanı Rodrigo Manrique, annesi, Mencia de Figueroa'dır. Babası Rodrigo Manrique, şairin hayatında belirleyici bir role sahiptir ve eğitimi yoluyla, onu kendisi gibi yetiştirmeye çalışmıştır.

Manrique, genç yaşta Kastilya ordusuna katılır. 24 yaşında, bir savaşçı olarak ün ve prestij kazandığı, Montizon Kalesi kuşatmasına katılmıştır. Manrique olasılıkla, 1470'te üvey annesinin kız kardeşi Dona Guiomar de Castaneda ile evlenir. Karısı, Toledo'nun en dikkate değer ailesinden geliyordu ve evlilik, romantik nedenlerden çok ekonomik çıkarlar için gerçekleşmişti. Çiftin Luis ve Luisa adında iki çocukları olmuştur.

1474'de yüzbaşı olur. Babasının izinden giderek, kızı Juana'yı prenses yapmaya çalışan 4.Enrique'ye karşı, prens Don Alfonso'nun yanında yer alır. Prens ölümünden sonra, Kastilyalı İsaabel'i destekler. Villena markisine karşı, Calatrava'da çarpışır. Bir ara, Dona İsaabel ile evlenir. Daha sonra, Ucles kuşatmasını kaldırmak için, babasıyla birlikte savaşım verir. Destek verdiği Kastilya ve Aragon tahtına çıkması için uğraşırken; 27 mart 1479'da çıkan çatışma sırasında, Calatrava yakınlarındaki Garci-Munoz kalesi önünde vurularak ölür.

Eserleri:

Manrique'nin 50'ye yakın şiiri vardır. Minör şiirleri arasında, saray aşkı geleneğinde aşk şiirleri ve yergileri vardır. 1511'de, general Hernando del Castillo'ya yergiler yazmıştır. Minör 1535'te yazdığı yergi şiirleri, "Sevilla Yergileri" başlığını taşır. Ayrıca, Canciones (şarkılar), Esparsas (genellikle tek kıta, kısa şiirler), Preguntas y

Respuestas (sorular ve yanıtları) ve Glosas de Zerze (nakaratlarıyla yorumlar)'leri vardır. Şiirlerinde, insan hayatının kısalığı ile güç, servet ve güzelliğin geçici şeyler olduğu vurgulanmaktadır.

Manrique'nin burlesk şiirleri üç tanedir. Bunlardan ilki, sadece dokuz satırla aşklarına engel olan bir kuzenine yazılmıştır. Bu şiirin zarafeti, bir enstrümanın en keskin tınısına sahip teli ifade edebilen ya da tanıdık olarak anlaşılabilen kuzen kelimesinin çift anlamıdır. Manrique'nin bu mısralarda yaptığı şey, aşk arzusuna karşılık vermek istemeyen kuzenini, aynı isimli akortsuz tel ile karşılaştırmaktır. Bu yergi grubunun şiirlerinden bir diğeri, Manrique'nin, sarhoş olmaya devam etmek için mantosunu veren bir kadınla alay ettiği meyhane şiiridir. Manrique, bu kadını eleştirmek için zaman ayırır. Çünkü, onun hakkında kötü konuştuğunu fark eder. Son olarak, üvey annesini anlattığı şiiri. Bu şiir, üçünün en uzun olmasıyla öne çıkıyor; yüz yirmi mısrası vardır. Olasılıkla, 1476'dan sonra yazılmıştır. Bu kompozisyonda üvey annesinin onuruna yaptığı, hem mekanın, hem davetlilerin hem de yemeklerin kötü olduğu ve genel olarak grotesk ve tatsız bir görüntü verdiği partiden söz eder. Manrique'nin üvey annesine pek saygı duymadığı açıktır. Karısına ithaf edilen iki şiiri ise, evlilikleri sırasında, 1470 civarında yazılmış olmalıdır.

En tanınmış eseri, babası Rodrigo Manrique'nin 11 kasım 1476'daki ölümü üzerine yazdığı, "Babasının Ölümü İçin Kıtalar" adlı şiiridir. Bu eser, 43 bölümden oluşmaktadır. 8-8-4 heceli, üçer dizelik 4 bölümden oluşmuş ve abc abc def def uyak düzeni ile 12 dizelik kıtalarla yazılmıştır. Her üçüncü satır bir Quebrado'dur (Yarım satır). Dizeler düzenlidir ve vurguları güçlüdür. Kısa ve uzun dizeler birbirini izler.

Ortaçağın en güzel şiirlerinden biri olan bu şiir, ölümün mutlak egemenliği ve hayatın kırılğanlıkları üzerine genel düşünceler taşıyan bir çeşit senfonidir. Şiirde, insanın ölüm karşısındaki çaresizliği vurgulanmakta; ancak, acı çeken ruh, yavaş yavaş acıya üstünlük sağlamaktadır. Senfoni, "Anılar bir avuntu olacaktır" dizesiyle biter. Soğuk bir etki bırakan, bireysel özellikler göstermeyen, ayrıca burlesk öğeler taşıyan şiirlerinin tersine; bu şiiri, lirik özdeşleşim yetisiyle

dikkat çeker. Manrique'nin burada kullandığı dil ince, yalın ve doğal bir dildir.

Aslında, Lope de Vega onu, “Altın harflerle basılmaya değer” şeklinde değerlendirmiş, üstün şairliğine karşı alçakgönüllü olmasını hayranlıkla ifade etmiştir. Bu şiir, 11 Kasım 1476'da Ocana'da ölen Rodrigo Manrique'nin anısına adanmış bir cenaze övgüsüdür. Manrique, babasının yaşamaya değer bir hayat sürdüğünü düşünüp, üç hayata atıfta bulunur: ölümle biten dünyasal yaşam, daha uzun süren şöhretin ömrü, ölümden sonraki sonsuz yaşam. Bazıları tarafından, Rönesans öncesinin ilki olarak kabul edilen seçkin bir şairdir. Onun şiirinde, Kastilya dili, hayatındaki önemli bir olay karşısında, kısa varoluşunun tüm duygularını bir eserde özetleyen ve sadece onun için değil, gelecek nesiller için de tasarruf eden bireysel yazarla tanışmak için sarayı ve manastırları terk eder. Tüm eserleri arasında, babasının ölümüyle ilgili şiir, gelenek ve özgünlüğü birleştirmesi açısından benzersiz bir şekilde öne çıkmaktadır.

Şiirin ilk bölümlerinde, genel bir bakış açısıyla, dünyevi yaşama aşırı bağlılıktan söz eder. Şiirdeki en unutulmaz metaforlardan bazılarına yer verir. Diğer şeylerin yanı sıra hayat, tehlikeler ve fırsatlarla dolu bir yola ve denizde biten bir nehre benzetilir. Sonraki bölümlerde, cennete veya cehenneme giden yol boyunca karşılaşılabilecek insan inatçılığının genel örneklerine atıfta bulunur. Ancak daha sonra, İspanyol tarihinden alınan kötü şöhretli ölümlere ilişkin bazı örnekler verir. Bu örnekler, Ubi Sunt (Neredeler?) adlı retorik sorularla ortaya konmuştur. Şiirin son kısmı, babasına ayrılmıştır ve kişinin büyük olduğu ve yaşarken büyük işler başardığı, ünlülerin hayatından ve yaşayanların anılarında yaşamaya devam etme olasılığından söz eder. Şiir, Don Rodrigo'nun ruhunu saygıyla cennete götüren kişileştirilmiş bir ölümle yüzleştiği, küçük bir dramatik diyalogla sona erer. Son kıta aileye teselli verir. Ölüm teması üzerinde, genel ve soyut olandan, en somut ve insani olana doğru ilerlerler. Oğlunun bu mısralarda yazdığı, hem savaşçı babayı, hem de şair oğlu gelecek nesiller için kurtarmaya yarayan hatıra hakkındadır.

Yazar, ölüm figürünü eserinde başrolü olan bir karakter olarak kullanır. İlk kıtada hayatta kat edilen aynı yolun sadece bir parçası

olduğunu açıklığa kavuştursa da, aynı şekilde hala hayatta olanlara tavsiyede bulunabilecek biridir. Bu anlamda, ölüme şunu unutmamasını önerir: yaşamak geçici bir durumdur ve aynı zamanda acımasızdır. Son satırlarda Manrique, Tanrı'nın öneminden söz etmeyi ve Mesih'e olan hayranlığını ve korkusunu anlamlı bir şekilde ifade etmeyi unutmaz. Son olarak, kişisel aşkınlığını bağlam içine yerleştirmek gerekir. Şair, gerçek bir Kastilya edebiyatı mücevheri inşa etmek için, babasının cenaze törenleri sırasında ortaya çıkan karışık duyguların coşkusundan yararlanmıştı. Acıdan hiçbir noktada çekinmemiş, hislerini tatlandırmanın cazibesine kapılmamıştır.

Manrique'nin kullandığı dil kesindir, süsleme ya da zor metaforlar içermez. Nasıl söylendiğine değil, söylenenlerin içeriğine odaklanmıştır. Şiir biçimi, Manrique tarzı olarak bilinir. Şiir o kadar çok okunmuştur ki, vezni popüler hale getirmiştir. Uzun ve kısa satırların birbirini takip etmesi ve noktalama işaretleri, mısraları kasvetli ya da hafif ve hızlı ses çıkaracak kadar esnek kılmıştır. Babasının Ölümü Üzerine Kıtalar, biri Henry Wadsworth Longfellow tarafından olmak üzere en az iki kez tercüme edilmiştir. Ancak Longfellow çevirisi, orijinaline sadık olmadığı için eleştirilmiştir. Longfellow'un çevirisi, orijinalinden çok daha gösterişlidir.

Sanatı:

Manrique'nin, büyük yeğeni Santillana Markisi Inigo Lopez de Mendoza, Pedro Lopez de Ayala , Kastilya şansölyesi yeğeni Gomez Manrique, Corregidor Toledo, on dördüncü yüzyılın sonu ve on beşinci yüzyılın tüm önemli şairleridir. Bu nedenle, edebi değeri büyük olan soylu bir ailenin üyesidir.

Şiirsel çalışmaları kapsamlı değildir. Şiirleri, genellikle üç gruba ayrılır: aşk, burlesk ve doktriner şiirler. Aralarında en çok kompozisyona sahip olan şiirler, aşk şiirleridir, bazıları erotiktir. Manrique, şiirlerinin çoğunda, iffetsiz unsurlarla terbiye edilmiş kösnüye önemli bir yer vermiştir. Buna örnek olarak, özel hayatında birçok romantik macerası ve hatta Dona Giomar de Castaneda ile

evliliği verilebilir. O, erotizmi açıkça ve takma ad olmadan resmen ele alan ilk şairlerden biridir.

Bunlar, genel olarak, zamanın Cancionero şiirinin kanonlarında yer alan, hala Provence etkisi altında olan, ince alegorilerle örtülü bir erotik kahramanlık tonuyla, geleneksel yergi ve aşk eserleridir. Manrique, Provençal şiirin dilsel geleneklerine uyar. Sekiz heceli mısralarda şarkı ve deyim kullanımı, sözcüklerin tekrarı ve aşkın bir benzetmesi olarak savaş kullanımını vardır.

Aşk kompozisyonlarında Manrique, 15. yüzyılın diğer şairleri gibi, saray aşkına özgü konuları, temaları, şiirsel kaynakları ve sözcükleri kullanır. Manrique, ozan şiirini model aldığı için, bu şiirlerde özgün değildir. Kişisel aşk deneyimlerinden söz eden çok fazla şiiri yoktur. Bu yüzden bu, şairin samimi duygularının bir örneğinden çok, tarihi ve edebi değeri olan şiirlerdir.

Bu şiirler şunları içerir: Sevgiliye bağlılığı göstermek için bir dini düzenden mecazi olarak söz edilen, aşk tarikatı (yoksulluk yeminleri, itaat), aşk ilişkisini önemsenmesi ve savunulması gereken bir şey olarak temsil eden aşk ölçeği. Onun burlesk kompozisyonlarında, ironinin, aşk olanlardan çok daha güçlü ve bariz olması şaşırtıcı değildir. Alay, rafine edilmemiş bir mizahtır. Dokunaklı ve incitcidir. Basit, hafif ironiden çok daha kabadır.

Şiirinin ölçülü kaynakları, Decires (Karar verme) denilen geniş kompozisyonlara, kısa formları tercih eder. Tarikatçılığı kötüye kullanmaz ve Juan de Mena ve Santillana Marquis gibi şairlerin ve genel olarak zamanının şiirlerindeki gibi, sade bir dil tercih eder. Manrique'nin stili, Rönesans netliğini ve dengesini ilan ediyor gibidir. İfade, didaktik edebiyatın doğal ve yaygın olan Sermo Humilis (Mütevazi Sözcük) ya da alçakgönüllü üslubun tipik örneğinde olduğu gibidir. Teşbihlerin eşlik ettiği şiir, düz ve sakindir. Hatta bir sadelik ve ağırbaşlılık havası veren ve onu Cuatrocentista şairlerinin retorik tekniklerine ve tipik sözcük oyunlarına mükemmel bir şekilde uymasını sağlayan kaba sözler bile vardır. Öte yandan, Ubi Sunt'a (Neredeler?) kıyasla dünya çapında ün ve ihtişamın sağladığı yaşama verilen önem, aynı zamanda, Rönesans'ı müjdeleyen insan merkeziliğin bir özelliğidir.

Manrique; Juan Boscan, Juan Fernandez de Heredia, Andrade Caminha, Luis Vaz de Camoens, Joaquin Romero de Cepeda, Gregorio Silvestre, Francisco de Borja gibi yazarlar tarafından övülmüştür. Lope de Vega, La Dorothea'da ondan söz eder.

Kaynakça:

- Histoire Illustree de la Litterature Espagnole Robert Larrieu-Romain
Thomas 1952
- Le Nouveau Dictionnaire des Oeuvres Laffont-Bompiani 1994
- İspanyol Edebiyat Tarihi Ertuğrul Önalp Onur Yayınevi / 1988
- Türk ve Dünya Edebiyatçıları Aziz Çalışlar Remzi Kitabevi 1987
- Ana Britannica Ana Yayıncılık 1986
- Büyük Larousse Gelişim Yayınları 1986

Şiirlerinden Seçmeler: Çeviren: Murat Acar

Babasının Ölümü İçin Kıtalar

İlahi:

Uyansın ruh gördüğü düştün
Ve açıp baksın gözlerini,
Şöyle bir çevresine.
Nasıl da yavaşça çekilmiş hayat ötelere,
Nasıl da gelivermiş ölüm sinsice,
Sonunda, görsün işte!

Öyle hızlı ki hazzın uçuşu,
Soluklanma ne mümkün;
Bir kez o hıza eriştiğinde.
Öyle güçsüz ki bellek,
Kıyaslamak ne mümkün,
Geçmiş günleri bugünle.

Görsün işte, nasıl da çabuk,
Saymak ne mümkün, geçiyor her dakika,
Yaşanan an geri gelmez bir daha;
İyisi mi, daha akıllıca yaşamaya bakalım!
Yazgımızı geçip giden zamana kaptırıp,
Geleceğimizi tehlikeye atmayalım!

Kimse kendini kandırmasın, hiç kimse ama,
Yarım kalacağını düşündüğü işlere yanıp,
Düşlemesin daha uzun kalmayı, bu dünyada.
Her şey gelip geçiyor hızla,
Böyle olacağını bilmek, olur kendi yararına,
Bugün olduğu gibi, yarın da.

Nehirlere benzer hayatlarımız,
Denize doğru akmaktır onların yazgısı;
Bizse ölüm deriz buna.

Oraya doğru akar tüm sular ve
Derebeylerinin onur ve saltanatlarını,
Sele katıp sürüklerler.

Oraya akar nehirler bütün görkemiyle,
Oraya akar gösterişsiz küçük çaylar
Ve çelimsiz dereler, ta ki,
Aynı yere ulaşıncaya dek hepsi;
Yeryüzünde güçlkle ilerleyenler ve
Onlara yol açıp gösterenler gibi.

Yakarış:

Kaside yazıp şarkılar söylemekten
Ve yaşlı şairler gibi özdeyişler düzmekten
Vazgeçip, özüme dönüyorum.
Onların aldatıcı iksirlerini kullanamam;
Çünkü bu, yalnızca babamın,
Şerefini ve şanını gölgeler.

Yalnızca ona açtım ben sıkıntımı ve derdimi,
Şimdi de yalnız ona yalvarırım;
Hafifletsin diye acımı, üzüntümü.
Çünkü o, bu dünyadan; dindarlığını
Hor görenlerin, aşağılamaları
Arasında geldi geçti.

Bu dünya bizi, hiçbir derdin,
Üzüntünün olmadığı öteki dünyaya,
Götüren bir yoldur yalnızca.
Ve akıllı olanlar bilirler ki,
Kendilerini oraya götürecek yol işaretleri,
Yarınlara giden yola dizilmiştir.

Doğduğumuz gün başlar maceramız ve
Bir ömür boyu sürer yolculuğumuz.
Ne zaman ki, gayemize ereriz,
İşte, ancak o gün durup dinlenebiliriz!

O gün, ölümün, tüm yakınmaları
Susturduğu gündür.

Kutsanmış bir yer olurdu bu dünya inanın,
Bizler, hak ettiği emeği
Verebilmiş olsaydık eğer.
Çünkü, inancımızın gerekleri
Yerine getirilince yaşanabilir;
Mutlu bir hayat ancak.

Tanrının oğlu yeryüzüne,
Değersiz soyumuzu yüceltip,
Çıkarmak için geldi.
Burada, insanoğlu olarak doğmayı kabul etti;
Burada, bizlerle yaşadı bir süre
Ve burada öldü sonunda, bizim gibi.

Görün işte, nasıl da küçük bir ödül,
Nasıl da boş bir iş, bu uğraştığımız,
Açgözlülükle saldırıyoruz her şeye!
Nasıl da hain bir yalanlar dünyası bu,
Bütün o güzel nimetlerini,
Silip süpürüyor ölüm.

Kimisi, yaşlandıkça yoksun kalıyor;
Kimisini kötü kader,
Yok edip caydırıyor.
Kimi de tam baharında,
Kökünden kuruyup kırılıyor;
Umutsuz bir hastalıkla.

Söyleyin bana şimdi!
Gülümseyen yüzlerin,
Tazeliği ve güzelliği,
Tenlerin pembeliği, ah, bunların hangisi;
Zamanın acımasız izlerinden,
Sakınabilecek ki kendini?

Lüle lüle saçlar, dal gibi incecik endam,
Vücudun kıvraklığı ve gücü,
Görkemi gençliğin;
Hepsi, hepsi teslim olacak tükenişe,
Yaşlandıkça yılların gölgesi düşecek,
Hepsinin üstüne.

Gösterişli ve güçlü soyları ve
Savaş sanatındaki ustalıklarıyla,
Dillere destan Vizigotlar bile;
Anlaşılması zor nedenlerle,
Baş edemeyip, zamanın gücüyle
Yıkılıp gitmediler mi?

Kimi değersizdir,
O bildik ayaktakımı,
Alçak ve bayağıdır nasıl da;
Diğerleriye, bir sığınak olarak görüp,
Kapanıp işlerine, odalarına,
Herkesten kaçarlar utançla!

Mal, mülk ve lüks bir anda,
Yalnız ve yoksul bırakabilir bizi,
Var mı kimsenin kuşkusu?
Hiçbiri kalıcı değil, güvenmeyelim bunlara;
Asla güven olmaz çünkü,
Kader hanımefendi'nin yaptıklarına.

Tam bir kararsızdır o, iyiliğinin
Ne olacağı bilinmez;
Döner durur insanın başında.
Sadık olmak ne mümkün,
Ne kalabilir yanında insan,
Ne de kaçabilir ondan.

Yine de, ben diyeceğim ki,
Yaptığı öyle bir iyilik var ki,
Mezara kadar yalnız bırakmaz efendisini.
Şundan hiç kuşkunuz olmasın,

Hayat bir düşe benzer,
Sanmayın ki, hiçbir şey ondan çabuk biter.

Bugün önemli saydığımız olaylar,
Esenlik ve neşe bulduğumuz anlar,
Geçici yaşantılardır.
Yaptığımız kötülüklerin karşılığında,
Çekeceğimiz dehşetli acısıysa,
Sonsuza kadar sürecektir oysa.

Yumuşak hazlar, bu sıkıntılı dünyanın,
Ölümlülerin gözlerine sunduğu,
O saf, umutlu kaçışlar.
Ama, ölümün kapıların ardına gizlediği,
Tuzak gibi labirentlerin, hoş çağrısından
Başka nedir ki hazlar?

Kaderin tüm umursamazlığıyla açtığı bu kapıdan,
Aceleyle geçeriz; tuzağa kapılacağımızdan,
En küçük bir kuşku duymadan.
Ta ki bir an gelip, bizler şaşkınlıkla
Fark edene kadar. Kaçışımız buradanmış, evet,
Ama yok oluşumuz da.

Yitip giden gençliğimizi yenileyebilmek ve
Tazeleyebilmek bütünüyle,
Elimizde olsaydı keşke.
Bu hayatın deneme süresince,
Ruhumuza melekotunun rengini verebilmek,
Hiç değilse bu kadarı elimizde.

Sonu gelmez bir titizlikle yaşamışız hep böyle.
Ne acılar çekmişiz, yeter ki iyileşelim ve
Sonunda insan kalalım diye.
En güzel çağlarımız geri gelsin,
Lekelerimiz silinsin de, kadınların
Kurnazlıklarıyla baş edebilelim diye.

O krallar ki, yılların parşömeninde
Yazılıdır, engin güçleri.
Yazıklar olsun, onların
Övülesi cesaretlerini bastıran bağırişa,
Tahtlarını kire bulayıp, gözyaşına boğan,
Üzüntü ve acıya!

Kimseye kalmaz bu dünya!
Ne rahipler, ne papalara,
Ne de imparatorlara,
Yoksul çobanlardan daha uzun yaşayacaklar;
Ne de koruyabilecekler kendilerini
Ölümün acımasız yargısından.

Troya'dan söz etmeyin artık
Ya da savaşlarının yankısı, çoktan
Geçmişte kalmış düşmanlardan.
Söz açmayın artık Romalılarından;
Ne onların, ne büyük zaferler kazandıklarından,
Ne de nasıl yok olduklarından.

Anlatmayın nasıl yok olduklarının,
O bildik masalını tekrar,
Çok geride kaldı o yıllar.
Onun yerine, gelin; dünün efendilerinin,
Bugün hangi içler acısı kader yüzünden,
Konuşalım, yok olup gittiklerinden.

Bizi yönetmiş olan adil kral Don Juan'dan
Ya da Aragon'un yüce varislerinden,
Asıl onlardan haber verin!
Yüce ve soylu iyiliğiyle, bize
Yol göstermiş olandan;
Neşe ve bilgelikle, iyilik edenlerden.

At üstünde mızrak dövüşleri, o turnuvalar,
Eyer keçeleri, süslü koşumlar
Ve silah kılıflarıyla,
Tüm bunlar, gülünç düşler miydi

Ya da yazın soluđuyla kuruyup ölen,
Çimen yaprakları mıydı?

Unvanlara ne oldu peki? O doğuřtan soylu
Kadınlara; süslü başlıkları, uzun etekleri ve
Mis kokan giysileriyle, ne oldu onlara?
Acıları dinmeyen aşıkalarının,
Kalplerinde yarattıkları ,
O görkemli yangınlara ne oldu?

O ozana ne oldu peki?
Lavtası ve şiirleriyle,
Kalplerini eriten o ozana?
Peki, ya o eski moda eteğinin kuyruğunu
Peşinden sürükleyerek, yavaşça
Dans eden o güzel kadına?

Sonra, Don Enrique soy sıralamasında,
Ağabeyinin ardılı; düşünün bir,
Ne büyük bir şerefe eriştiğini!
Nasıl bir albeni ve servet sunmuştu ona,
Doya doya tadını çıkarsın diye dünya;
Hepsi ona kalacak sanıldı!

Ama asla uyumayan düşman,
O acımasız kader,
Ne işler açtı başına;
Dost sandıkları, adam değilmiş aslında.
Ne kadar kısa sürmüş onun için cennet,
Soyuna bir bakmak gerek!

Çil çil altınlar esirgenmeksizin,
Kaleleri ve ahırları bile,
Tıka basa doldu kralların.
Altın kulplu sürahilerinden tutun da,
Asa, küre, taç ve yüzüklerine varıncaya kadar;
Parıldayarak yürürlerdi, kasıla kasıla.

Atlar ve onları dizginlemek için,
Mahmuzlar, gerilmiş gemler,
Yerlere serilmiş terkiler;
Ah, ne yapmalıyız ki, geri gelsin tüm bunlar?
Onlar ki, çayırlarda
Birer çiğ tanesiydiler.

Sonra, onun ağabeyi suçsuz günahsız,
Onun saltanatında, gönülsüz
Bir ardılı oynamak zorunda kalan.
Nasıl eğilirdi önünde o görkemli saray,
Ne kibirli lordlar bitkin düşerdi,
Hoşnut tutmak için onu!

Bir ölümlüydü yine de,
Ölüm doldu sonunda,
Onun da kadehine.
Sen ey, ilahi kader!
Tam alevleri parlamıştı ki,
Yağmur yağdırdın üstüne!

Ve sonra, Don Alvaro, büyük usta
Ve düzeni sağlayan, onu iyi bilirdik,
Hem korkardık, hem severdik.
Onun talihsizliğinden söz etmeye ne gerek,
Nasıl devrildi bir anda ve
Uçuruldu kellesi, hepimiz gördük!

Değer biçilmez hazineleri,
Evleri ve arazileri,
Sonsuz gücü,
Gözyaşlarından çok muydu bunların sayısı?
Yaşamının son anlarında,
Engelleyebildiler mi ellerinin bağlanmasını?

Peki ya, büyük şövalyeninki,
Kralların el değiştiren serveti gibi,
Kardeşinin saltanatını sürmedi mi?
Meydan okumalara boyun eğip,

Yasaların emrettiğini, öyle ya da böyle,
Yerine getirmedi mi?

Ne kaldı onların gücünden
Ve kimsenin önüne geçemediği,
Şanlı saltanatından?
Göge doğru yükselirken dev alevleri,
Ölümün amansız eli gelip,
O büyük ateşi söndürmedi mi?

Nice dükler, ah, hepsi birbirinden iyiydi!
Ne markilerdi onlar, ne kontlar,
Görkemli baronlar,
Söyle, ey ölüm, ne yaptın onlara?
Çok güçlü bilirdik hepsini,
Nasıl sona erdi yönetimleri?

Savaşta, nasıl da düşmana saldırırlardı,
Nasıl da avlarını kovalarlardı?
Derken, sen geldin ölüm,
Her birini, tek tek silip süpürdün,
Yapayalnız bırakıp zulmünle,
Hepsine bozgunu yaşattın.

Kalabalık ordularında sayısız savaşçıları,
Sancakları, savaş bayrakları,
Süslü flamalarıyla,
Övünçle yükselen kuleleri ve şatolarıyla,
Görkemli surları ve barikatlarıyla,
Gülüp geçerdi kuşatmalara.

Derin mağaralarda, yeraltı sığınakları
Ya da gizli geçitleri, saklı mezarları, merdivenleri,
Hangi güç bunları alt etmeye yeter;
Sen dehşetli adımlarınla gelip,
Hiçbir kalkanın koruyamayacağı,
Hedefi şaşmaz okunu atmasaydın?

Ey verimli ve yok eden dünya!
Bize gösterdiğin hayat,
Yaşanmaya değer olsaydı keşke!
Ama burada, iyi de olsan kötü de,
Ya sevinçle bakılıyor
Ya da korkuyla ölüme.

Hayat, üzüntülerle öylesine yüklü ki,
İç çekişler, zorlu huzursuzluklar
Ve hatalarla gölgeli.
Hiç iyiliğin olmadığı bir çöl,
Güzellikler talan edilmiş,
Kalanlar kapkara ve kefenlenmiş.

Senin yolun, gözyaşlarının aktığı yoldur,
Vedaların sonrasız ve
Acıların bitimsizdir.
Süslü atların, hendek karşısında olması gibi,
Yolcuların da, acı ve üzüntüyle
Karşı karşıyadır.

Mal ve mülk dert verir insana,
Alın teriyle kazanılır ancak,
Hak edilen para.
Peş peşe gelir dertler ve üzüntüler
Ve bir kez geldiler mi de,
Gitmek bilmezler.

Ve o, namuslu halkın şövalye papazı,
Herkesin sevgili koruyucusu,
O suçsuz ve günahsız adam,
Don Roderic Manrique, Santiagolu
Büyük şövalye; sonsuza dek
Herkes onu anacak kahraman diye.

Ona övgüler düzmeye gerek yok burada
Ya da kahramanlıklarını göklere haykırmaya,
Çünkü, zaten biliyor bunları insanlar.
Benim söyleyeceklerim, insanlara

Hak ettiğinden ve dünyanın ona
Verdiğinden fazlasını veremezler zaten.

Ne yoldaştı ama yazgı arkadaşları!
Ne dalkavuktu ama lordları!
O ise, ne kardeşti öyle, ancak,
Ne çok düşman vardı çevresinde.
Kılıcın ustasıydı ya,
Yoktu bir eşi benzeri daha!

Nasıl yol göstericiydi o, bunca şeytanın arasında!
Nasıl da incelikle dururdu kameriyeler ortasında!
Ne ender bulunur bir ölçülülüktü onunki!
Nasıl cömert ve bağışlayıcıydı,
Dosta düşmana karşı,
Bir aslan kadar da cesur, tehlikelere karşı.

Yazgısıyla yeni bir Augustus idi;
Zaferleriyle ve savaş gücüyle
Yeni bir Sezar,
Adaletiyle bir Africanus,
Enerjisi ve becerikliliğiyle ise,
Bir Hannibal.

Acıma duygusuyla bir Troyalı,
Eli açıklığı ve tükenmez neşesiyle,
Bir Titus.
Kolu Spartalı bir kralınki gibi güçlü,
Sesi gerçeğe egemen
Bir Tully.

Antoninus gibi yumuşak başlı ve
Marcus Aurelius gibi
Sakindir dinlerken sizi.
Bir Hadrianus'tur yatıştırırken bizi;
Haklılığında ve doğru kararlarında ise,
Bir Theodosius.

Lejyonları arasında, düzen konusunda
Ve savaşın yasalarında,
Aurelius Aleksandr gibi katı;
İnancında bir Konstantin ve
Bir Gamaliel,
Anayurduna duyduğu sevgide.

İlahi:

Ey sen, bizim günahlarımız yüzünden,
İnsan kılığında
Dünyamıza inen;
Tanrıyla bir olmak için,
Bunca değersiz bir varlığın
İnsanın gövdesine bürünmekten çekinmeyen!

Sen, korkunç acılar içindeyken,
Biz şenlik bulalım diye,
Daha da acı çekmekten kaçınmayan;
Acınmayı hak ettiğimden değil ama
Bu zavallı günahkara,
Acı ey İsa!

Ek Vasiyet:

Ve böylece, umutları soyluca yerini buldu;
Duyuları, öyle berrak ve güçlüydü ki ,
Kimse ondan kuşku duymadı.
Eşi ve çocuğu kendisine çok düşküdü,
Akrabaları ve hizmetkarları,
Önünde diz çöktüler.

Ve ruhunu, kendisine verene geri verdi;
Tanrı ona cennetinden yer ve
Şanından pay versin!
Bizim de avuntu olarak, canlarımızı
Bağışladı ki, silelim gözyaşlarımızı
Ve anlatalım, onun ölümsüz öyküsünü.

Her Kötülüğü Hak Ettim

Her kötülüğü hak ettim,
Kıvançlıyım günahlarımdan ve
Ödüllendirilmeyi ummuyorum.
Çünkü, senin iyiliğin,
Doyurdu tutkularımı.

Kim ki, sana yenilir,
Zafer kazanan odur.
Ancak ölürse eğer,
İşte, o zaman kaybeder!

Ama akıl,
Kaybetmemden hoşnuttur.
Zaten, ödüllendirilmeyi ummuyorum,
Çünkü senin iyiliğinle,
Tutkularımı doyuruyorum.

Gecikme Sakın, Ölüm!

Gecikme sakın ölüm,
Gel ki, seninle yaşayayım.
Sev beni, çünkü seviyorum seni!
Sen gelince, umuyorum ki,
Bitecek, içimdeki savaş sanki.

Yeniden mutlu bir hayat kurmak,
Artık olanaksız.
Çünkü, ölümcül yaram,
Öyle derin ki,
Bir tek, sen iyileştirebilirsin beni.

Gel öyleyse, ki ölebileyim,
Ara beni, ki izleyebileyim.
Sev beni, çünkü seviyorum seni!

Sen gelince, umuyorum ki,
Bitecek içimdeki savaş sanki.

Anladım ki Benim...

Anladım ki, benim,
Ne gücüm var, ne özgürlüğüm.
Çünkü ne kendim olabiliyorum, ne gidebiliyorum
İstediğim yere; ne de gelebiliyorum dilediğimce.

Çünkü kendim olsam, elinde tutuyorsun beni.
Gitsem, sen götürüyor,
Gelsem, sen getiriyorsun beni.
Bu yüzden sevgilim,
Ne seviyor, ne de kendimle bırakıyorsun beni.

Hayat

Ah! Ruhun uykusundan
Uyanmasına izin verin,
Duyularını uyandırın ve uyanın!
Görün, yaşamın görkemiyle,
Ne kadar çabuk süzüldüğünü;
Çürümenin sert ayak seslerinin,
Görün ne kadar çabuk geçtiğini!

Biz, akan anlarımızın
Çok hızlı süzüldüğü,
Aşağı yuvarlanan gelgiti seyrederken,
Şimdiki anlarımızı kullanmamıza izin ver!
Gelecekteki her bir sevinç rüyasını,
Hayal ederken zaten geçmiş olanı.

Hiçbir boş umut zihni aldatmasın
Umması yarını bulmayı

Bugünden daha mutlusu yok.
Eskiden altın hayallerimiz parlaktı
Onlar gibi, sevindirecek şimdi de
Onlar gibi, bu çürüme.

Hayatlarımız hızlı akarsuların,
Mahkum olan dalgaları gibi,
Yutan denize doğru düşmeli.
Kral ve krallık,
Taç ve taht yuvarlanıp üzerinde,
Hepsini yutuyor ölüm denizinde.

Manrique